

ชีวิตจริง

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ชีวิตจริงใหม่ ชีวิตนี้เป็นชีวิตจริง ชีวิตเรานี้เกิดมาเป็นความจริงนะ เป็นชีวิตที่จริง ๆ พอว่าเป็นชีวิตจริงนี้มันต้องศึกษาเล่าเรียนมาเพื่อหาประกอบอาชีพ ชีวิตจริงใจ ชีวิตเป็นของจริง แต่มันสมมุติ ในศาสนาเวลาพูดเรื่องปรมาตม์ว่าชีวิตนี้เป็นสมมุติ แต่สมมุติในฐานะของร่างกาย ถ้าชีวิตนี้จริง จริงเพราะมีหัวใจ หัวใจเวลาเกิด เวลาตาย เวลาเกิดเวลาตายไป

พอชีวิตจริงเราต้องทำบุญกุศล ทำบุญกุศลมันก็สะสมลงไปที่หัวใจ เพราะหัวใจเป็นผู้สละออก หัวใจเจตนาสละออก ความสละออกของใจบุญกุศลนั้นประทับลงที่ใจ ใจเท่านั้นเป็นของจริง ชีวิตนี้ถึงเป็นชีวิตจริง แต่จริงในกาลครั้งหนึ่ง ในวิภวณ ใน ๓ โลกธาตุ ในกามภพ รูปภพ อรูปภพ ในมนุษย์นี้เป็นกามภพ กามภพตั้งแต่เทวดาลงมาเป็นกาม ผู้ที่เสวยกามถึงเรียกว่ากามภพ รูปภพนี้พรหมที่มีรูป อรูปภพ

นี่เป็นวิภวณ จิตนี้วนไป ถ้าพูดถึงวิภวณ วนถึงออกไป นี่ถ้าสมมุติ สมมุติในสถานะ ถ้าธรรมะปรมาตม์นี้ สถานะคือว่าเราอยู่ชั่วคราว แต่ชีวิตจริง ๆ คือจิตดวงนี้มันยังวนเวียนอยู่ จิตของเราเนี่ยตายเกิด ๆ วนเวียนไป ชีวิตนี้ก็เป็นชีวิตจริง ในชีวิตจริงเราถึงทำบุญกุศลได้บุญกุศล

แม้แต่พระพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์ก็ต้องสร้างบุญกุศลขึ้นมา จากการเวียนตายเวียนเกิดไปนี่สะสมลงไปหัวใจ ไปเกิดเป็นสัตว์ เป็นนกแขกเต้าก็เป็นหัวหน้า เกิดเป็นกวางก็เป็นหัวหน้า เป็นผู้นำหมู่ เป็นผู้ถือสัตว์ขนสัตว์ เป็นผู้ชักนำไป แล้วก็จิตนี้สะสมมาเรื่อย สะสมมาพัฒนาขึ้นไปเรื่อย ๆ ตัวของใจนั้นพัฒนาขึ้นไปเรื่อย

แต่การเกิดการตายนี้เป็นสมมุติ ถ้าสมมุติในว่าชีวิตนี้ไม่จริง ไม่จริงแต่สถานะของร่างกาย เพราะร่างกายต้องแตกดับไป ถึงว่าถ้าร่างกายแตกดับไปนี้ มันมี ๒ อย่าง ถ้าเราคิดว่าชีวิตจริง จริง ในการสะสมบุญกุศล ถ้าชีวิตจริงนี้เราก็จะยึดทุกอย่างที่เป็นของเรา เห็นใหม่ ทุกข์มันเกิดขึ้นตรงนี้ ใจ มันเป็น ๒ อย่าง อย่างหนึ่งคือว่าเราไม่เข้าใจเรื่องความเป็นจริง เราจะยึดเกินไป พอยึดเกินไปนี้ มันก็ทำให้เราเป็นทุกข์

แต่ถ้าเราสร้างสมขึ้นไปนี้ เราไม่ยึด ถือว่าเป็นทางผ่านใจ ชีวิตนี้เป็นทางผ่านไปเพื่อจะสะสมบุญกุศลของเราขึ้นไป แล้วเกิดต่อไป ๆ นี่จริงในเฉพาะหัวใจ หัวใจรับจริง ถ้าสมมุติหมดเราก็รู้สึกแต่ว่า ถึงว่าถ้าสมมุติหมดก็เหมือนกับว่าเราปฏิเสธทั้งหมด แล้วเราจะทำอะไรก็ได้เพื่อชั่วคราวไปใจ มันถึงว่าเราไม่ได้สร้างสมคุณงามความดีอันนั้นลงที่หัวใจเรา

คุณงามความดีที่เราทำขึ้นมาเขาเรียกว่า “บุญ” ทำสิ่งที่ไม่ดีนั้นเรียกว่า “บาป” บาปหรือบุญนี้มันต้องสะสมลงที่ผู้กระทำนั้น ลงที่หัวใจที่เจตนาที่อยากจะทำออกไปนั้น เจตนาที่รับที่แสดงออกมา แล้วพื้นฐานนะ ภาวสภาวะของใจ ตัวภพ ตัวสถานะ เห็นใหม่ สถานะใจที่เกิดดับ ๆ จิตตัวนี้มีอยู่ จิตตัวนี้ไม่เคยตาย มันถึงชีวิตจริงเพราะมีหัวใจตัวนี้อยู่ในร่างกายนั้น

แต่เราปฏิเสธที่ร่างกายนี้ สถานะที่ร่างกายเกิดเป็นมนุษย์ ถึงว่าต้องทำความสงบ ถ้าเรามีวาสนา เราก็สร้างสมบุญกุศลไป ถ้ามีวาสนาอย่างถึงที่สุดมันก็สามารถชำระได้เลย เราจะสะสมขนาดไหน พระศรีอริยเมตไตรยก็มาตรัสธรรมะอันนี้เหมือนกัน เราเวลาทำบุญกุศลกัน เราบอกถ้าเราทำถึงที่สุดแห่งทุกข์ไม่ได้ในชาตินี้ก็ขอให้เจอพระศรีอริยเมตไตรยต่อไป เพราะพระศรีอริยเมตไตรยนี้ในอนาคตนั้นที่ว่าจะทำได้ง่ายขึ้นมา เพราะเวลาฟังขึ้นมาใครศึกษาแล้วจะรู้ตามไป ๆ

แต่ขณะที่เราเวียนตายเวียนเกิดนี้ มันทุกข์ไป แล้วเราจะไปเจอสถานะนั้นใหม่ เพราะจิตนี้มันหมุนไป ในความหมุนไปอันนั้น ถึงว่าย้อนกลับมาปัจจุบัน ธรรมอันนี้อันเดียวกัน อริยสัจ ๔ นี้เหมือนกัน ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เหมือนกัน พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ตรัสเหมือนกันหมดเลย ทุก ๆ พระองค์นะ พระพุทธเจ้ามีหลายพระองค์มาแล้ว ทุก ๆ พระองค์ตรัสเหมือนกัน แล้วเรา

ก็เจอธรรมะอันนี้เหมือนกัน แต่เราทำได้ไม่ได้มันเป็นที่ว่าอำนาจวาสนาของเรา ถ้าอำนาจวาสนาของเรานี้ มันปฏิบัติเข้าไป ถึงว่าชีวิตนี้ปลอมไป ถ้าชีวิตนี้ปลอมมันจะปล่อยชีวิตนี้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสธรรมนั้น เห็นไหม ตายนี้กิเลสมันตาย พอกิเลสมันตายนี้ ความยึดมั่นจะไม่มีในหัวใจนั้น นี่มีชีวิตอยู่สะอาดบริสุทธิ์ทั้งหมดเลย ชีวิตนี้มันเห็นว่าการอยู่สถานะนี้มันชั่วคราว คำว่า “ชั่วคราว” นี้คือของปลอม ถ้าของปลอมประสาโลกเราปัจจุบันนี้ปลอมคือไม่จริงเลย แต่การปลอมนี้คือสมมุติสัจจะ มันมีอยู่ชั่วคราว มันตั้งอยู่ชั่วคราว แล้วมันต้องแปรสภาพไปโดยธรรมชาติของมัน

แต่อันนี้เพราะมันรู้จริงเห็นจริง แล้วจิตกับกายมันจะปล่อยออกจากกัน จิตมันจะปล่อยกิเลสทั้งหมด นี่จิตโดยอิสระขึ้นมา ตัวหัวใจเป็นตัวอิสระพ้นไปเลย พอพ้นจากอิสระตัวนั้น นั่นนะที่นี้จริงสุด ๆ เลย นี่ปรมัตตสัจจะ ความเป็นจริงใจ สัจจะในอริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค อริยสัจ ความเป็นจริงของใจดวงนั้น ใจดวงนั้นถึงเข้าใจทั้งหมด ความเป็นจริงรู้เข้าใจแล้วปล่อยวางตามความเป็นจริง

ถึงว่าถ้าเราฟังธรรมในโลกของเรา พอเราบอกปรมัตถ์ป๊อบ เขาบอกว่าชีวิตนี้สมมุติ เรากำลังแคลงใจ ความแคลงใจชีวิตของปลอม ปลอมได้อย่างไร...มันจริง จริง ๆ ๆ ชีวิตนี้เป็นชีวิตจริง แต่ในสัจจะเวลาชีวิตจริงนี้ มันจริงแล้วมันมีสิ่งที่ว่าพัวพันไป มันจริงในความอยู่ที่เราอยู่ของเรา แล้วต่อไปข้างหน้ามันจะจริงไหม ถ้ามันจริงที่ว่า นี่เวลาปรมัตตสัจจะ คนเกิดมาทั้งหมดต้องตายหมด แล้วคนตายก็ต้องเกิดหมด เกิดหมดนะ

นี่จิตมันเวียนไป ในพระไตรปิฎกว่าอย่างนั้น คนเราเกิดมาตายหมดเลย เห็นไหม มันแปรสภาพ แล้วต้องเกิดหมด เว้นไว้แต่ พระอนาคานี้ไม่เกิดในกามภพแล้ว พระอนาคาขึ้นไป พระอนาคาเกิดอีกชาติหนึ่ง พ้นออกไป เพราะต้องไปเกิดในพรหม แล้วก็พระอรหันต์เท่านั้น พระอรหันต์นี้พ้นออกไปเลย พระอรหันต์หรือพระอนาคานี้ใครเป็น? หัวใจของเรา หัวใจทุกดวงนี้เป็น หัวใจที่ในใจเรานี้ มันถึงว่ามันทำเป็นได้มันเป็น ตัวหัวใจเป็น เนื้อธาตุ ๔ นี้ไม่เป็น ใจที่เป็นแล้วใจมีอยู่ทุกดวง ทุกหัวใจ ทุกคนที่เกิดมามีหัวใจ ใจนี้เป็นได้หมด

นี่เราชวนขาย ถ้าสว่างโพล่งขึ้นขณะนั้นมันก็เป็นได้ ความเป็นได้นั้นนะเพราะหัวใจเป็น มันไม่มีสัตว์ ไม่มีบุคคล ไม่ใช่ตัวตน ไม่ใช่เรา ไม่ใช่เขา ใจดวงนั้นถึงเป็นได้ แล้วใจมีในเราก็คือว่า แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็มีมนุษย์เหมือนกัน มีสถานะเหมือนกัน พระอริยบุคคล ตั้งแต่พระสารีบุตรลงมาก็เป็นมนุษย์เหมือนเรา เราก็เป็นมนุษย์เหมือนกัน ถึงว่าเรามีโอกาสเป็นได้ เรามีสถานะที่จะเป็นได้

ทุกข์ เวลาเราทุกข์อยู่ในปัจจุบันนี้ เราทุกข์ร้อนมาก เราทุกข์ร้อนนี้บีบคั้นหัวใจเรา แต่หัวใจที่มันทุกข์ ๆ อยู่ นั่นนะ ถ้าเห็นทุกข์จริงมันสละทุกข์ได้ มันก็เป็นในปัจจุบันนั้น ถึงว่าเป็นได้หมด ทุกดวงใจที่มีลมหายใจเข้าออกแล้วศึกษาสัจจะนี้ความเป็นจริง ถ้าศึกษาแล้วประพฤติปฏิบัติมัน เป็นไปได้ด้วยประสบการณ์ที่เข้าไปพบเห็น ไม่ใช่การจำมาหรือศึกษามา เล่าเรียนมา

จะนั่นมันถึงต้องย้อนกลับมาตรงที่ปฏิบัติธรรม ทำสมาธิ ทำใจให้สงบ ใจสงบแล้วยกขึ้น วิปัสสนา วิปัสสนานั้นชำระกิเลสเป็นชั้น ๆ เข้าไป แล้วจะเห็นสมมุติสัจจะ ประมัตถสัจจะตาม ความเป็นจริง ถ้าเห็นจริงอย่างนั้นแล้วถึงจะเข้าใจความเป็นจริง แล้วจะเข้าใจหมด แล้วจิตนี้เห็น คุณของศาสนา

เวลาครูบาอาจารย์กราบพระพุทธรูป เห็นไหม กราบถึงคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะกราบด้วยความซึ่งใจมาก ซึ่งใจเพราะเหมือนกับลูกซึ่งใจพ่อแม่มาก เพราะพ่อแม่เลี้ยงดู มา ถึงเติบโตเป็นคนขึ้นมา แล้วจะซึ่งใจของตัวเอง ที่นี้พระเหมือนกัน พระที่ปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ ที่ปฏิบัติไป ใจนี้ได้รับธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมา ได้รับธรรมนะ ธรรมที่ว่า พระพุทธเจ้าวางไว้แล้วเดินตามไปนี้ ทำไมมันจะไม่กราบด้วยหัวใจ จะกราบด้วยหัวใจสุด ๆ นะ กราบถึงคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ว่าเป็นผู้วางแนวทาง ซึ่งทางให้เราออกไป ก็ เหมือนกับได้เจริญเติบโตมาในธรรมนั้น

กราบด้วยหัวใจ กราบถึงคุณงามความดี กราบถึงหัวใจ ไม่ใช่กราบอย่างพวกเรา พวกเรา กราบแล้วมันก็กราบด้วยความล่งเลงสังสัย กับกราบด้วยความซึ่งใจต่างกันมาก นั่นนะชีวิตจริง จริง

ตามความเป็นจริง แต่ปรมัตตज्ञจะมันสมมุติโดยร่างกายสถานะนั้น แล้วจะหมุนเวียนไป อันนั้น
ถ้าไปศึกษาแล้วจะเห็นตามความเป็นจริง เอวัง